

Şair deyir ki, əllinin əlli cür əlifbası var. Amma bu əlifbanı hərf-hərf öyrənmək də hər adama qismət olmur. Əllini hərf-hərf öyrənən və zəhmətlə, əməklə, qan-tər içində əliyə sarı qanadlanan Zülfüyyə Eldarqızı alimdir, bədii qiraətçidir, aktrisa, dostdur, anadır, həyat yoldaşdır, onu tanıyanların hər birinin içini isindirən, gözlərinə işıq gətirən insandır.

Zülfüyyə Eldarqızını çoxdan tanıyıram. "Bakı-Xəbər" in bir üzvü kimidir. illərdi ki, bizim münasibətlər heç dəyişməyib, təzə-tər qalıb... Zülfüyyə xanımı tanıdıqdan, onunla bir-iki kəlmə kəsədikdən sonra əbədi olaraq dost olmaya bilmirsən. Ürəyi bulaq suyu kimi çox təmizdir, bu təmizliyinə görə də bəzən onun etibarından sui-istifadə etməyə qalxanlar tapılır.

Zülfüyyə xanımın 50 illik yubileyi haqda çoxdan yazmaq istəyirdim, amma səhhətimlə əlaqədar yazı bilmədim. Bu yazını isə Zülfüyyə Eldarqızının 50 illik yubileyinə gecikmiş yazı kimi qəbul edirəm.

Z.Eldarqızının 50 illik ömrünün kədərli günləri də, sevincli günləri də olub. İçində çox böyük bir nisgil vardı. O nisgilin adı Laçın idi. Dədə-baba yurdunun yad əllərdə qalıb yağının nəfəsini duyması Zülfüyyə xanımı çox ağrıdı. Amma indi onun Laçını azaddır. Z.Eldarqızı xoşbəxt sənətkardır ki, 50 illik yubileyi Laçının azadlığı ilə eyni dövrə təsadüf edib. Laçının azadlığını onu yubileyinə hədiyyə də hesab etmək olar. Laçın kimi məğrur, qürurlu, dürüst qadın olan Zülfüyyə xanımın dəfərinde dost-yoldaşa xəyanət yoxdur. O sadə, necə deyirlər, düzünequlu adamdır, safdır, dost üçün canını verəndir.

Zülfüyyə xanım öz sənətinin aşığıdır, sözün xiridir. Həm bədii qiraətçi kimi, həm aktrisa olaraq səhnədə özünəməxsus izi var onun. Təbii ki, müəllim kimi Zülfüyyə xanımın fəaliyyəti çox məhsuldar olub. Neçə-neçə gözəl, istedadlı tələbələr yetişdirib. Z.Eldarqızı bir alim kimi də uzun illər elmin çətin yollarında yorulmadan irəliləyib, lakin bir sənətkar kimi səhnə fəaliyyətini də yaddan çıxarmayıb. O, həm bir aktrisa, səhnə adamı, bədii qiraətçi, həm də bir alim ömrü yaşayıb. Bu ömrü mənasız yaşamayıb, zəngin, dolu, mənalı, məzmunlu yaşayıb, elə yaşayıb ki, arxaya baxanda güzgüdən gözlərinin içinə yaxşıqları boylanır.

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, kinoşünas, aktrisa, bədii qiraət ustası Zülfüyyə Eldarqızı (Zülfüyyə Eldar qızı İsmayilova) 1972-ci il iyunun 20-də Sumqayıtda anadan olub, əslən Laçındandır. 1989-1994-cü illər

də Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Teatr rejissorluğu ixtisasında təhsil alıb. 1998-2015-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində dərs deyib. "Azərbaycan kino tarixi oçerkləri" (2001) dərs vəsaitinin həmmüəlliflərindən biridir. Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktorudur (2008). Mətbuatda 100-dən çox məqaləsi çap olunub.

Bildirim ki, Z.Eldarqızı 2010-cu ildə Türkiyədə keçirilən "Türk Dünyası Bəyaz Pərdədə Buluşur" adlı Beynəlxalq Festivalda Azərbaycanı təmsil edib.

Bir neçə albomu işıq üzünə görüb. 2006-cı ildə Əməkdar artist Ağalar Bayramovla birlikdə ərsəyə gətirdiyi "Bu sevdanın ömrü-günü bitməsin" adlı audio albomu, 2008-ci ildə torpaqlarımızın işğalına həsr olunmuş "Ah çekdim, dedilər ahın dağlara", 2010-cu ildə isə Qarabağ müharibəsi iştirakçısı və əlili, Qırmızı Əmək Bayrağı ordenli Şahid Həbibullayevə həsr olunmuş şeirlərdən ibarət albomu və başqaları dinləyicilərin ixtiyarına verilib.

2010-cu ildə Gülşad Baxşiyevanın quruluşunda İlyas Əfəndiyevin "Büllur saray" tamaşasında Sədaqət rolunu oynayıb. 2011-ci ildə Rəşad Rza haqqında çəkilmiş "Yaşıl atlas ömründən səhifələr" adlı filmə çəkilib. 2011-ci ildə "Ağlar-güləyən Sabirimiz" adlı tamaşada oynayıb. O, xalq yazıçısı Anarın 80 illiyinə həsr olunmuş "Qəm pəncərəsinin o üzündə" kitabını yazıb, əməkdar jurnalist Hikmət Cəmilzadə isə Z.Eldarqızının səhnə fəaliyyətinə həsr etdiyi "Bütün gözəlliyi Tanrım o səvinəyə verib" kitabını ərsəyə gətirib. Nə yaxşı ki, Hikmət müəllim Zülfüyyə xanımın yaradıcılıq yolunu kitablaşdırıb. Əlbəttə, deyilən söz yadigardır.

Hikmət Cəmilzadə yazır: "Zülfüyyə Eldarqızının ifasında Bəxtiyar Vahabzadənin "Bir salama dəymədi", Xəlil Rza Ulutürkün "Mənim dilim", Fikrət Qocanın "Gərəyim deyil", Rəşad Rza Rövşenin "Qədrimi bilmədi bu adam mənim", "Soğan acısı", Zəlimxan Yaqubun "Sevgi nədir görəsən?", Vahid Əzizin "Adını sildim", Hüseyn Kur-

Istedadlı sənətçinin unudulmuş yubileyi.. Eldarqızı - 50

doğulun "Şuşa dərdi", Gülhüseyn Hüseynoğluğun "Məhəbbət", Şöhlət Əfşarın "Ey, nər igidlər", Gülayə Şinaxlının "Səni unutmaq üçün sevməmişəm mən" kimi şeirlər böyük bir sevgi ilə dinləyici qəlbinə yol tapıb. Zülfüyyə Eldarqızı bu ifalarında aydın diksiyası, savadı, poetik nümunəni tamaşaçıya çatdırmaq məharəti ilə minlərlə pərsiştəkının məhəbbətini qazanıb. Sevgi şeirlərindən ibarət "Bu sevdanın ömrü-günü bitməsin", işğal olunmuş doğma Laçına həsr olunmuş "Ah çekdim, dedilər ahın dağlara" və "Şöhrət ordeni" nə layiq görülmüş, Qarabağ müharibəsinin veteranı, qədim mis-məişət əşyalarının məşhur kolleksiyası Şahid Həbibullayevin Qarabağ savaşlarındakı döyüş həyatına həsr olunmuş "Ay Şahid" adlı kompakt audio-disklərdə Zülfüyyə Eldarqızı həzin, məlahətli, kövrək, kədərli səsi ilə minlərlə tamaşaçı qəlbinə yol tapmışdır. "Turan əllərinə salam söyləyin" kompakt audio-diskdə isə Zülfüyyə Eldarqızı Cəfər Cəbbarlinin müxtəlif şeirləri ilə yanaşı professor Asif Rüstəmli tərəfindən ədibin yeni tapılmış nəzm əsərlərini də ədəbi cəmiyyətə təqdim etmişdir. Beləcə, bədii qiraətçi Zülfüyyə Eldarqızı ölkəmizdə, Azərbaycanın hüddulərindən kənarda minlərlə tamaşaçının qəlbinə ram etməyə müvəffəq olmuş, sözün həqiqi mənasında böyük məhəbbətlə sevilmişdir. Şair Ələmdar Quluzadənin sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, bədii qiraət ustası Zülfüyyə Eldarqızına ithaf etdiyi "Adını bilmədiyim səs" adlı şeiri də məhz bu məhəbbətin poetik ifadəsidir:

Lalədir, beyninə qan vurub çıxıb,
Ovxarlı qəmədir, dərimi soyur.

Sazdı, köynəyini yandırıb çıxıb,
Qopuzdu, başını sinəmə qoyur..."

Professor Qulu Məhərrəmi deyib ki, Zülfüyyə xanımın yaradıcılıq yolu çoxşaxəlidir. Bu baxımdan, onun barəsində yazarkən bir deyil, bir neçə istiqamətdə düşünmək, yazmaq lazımdır. Zülfüyyə xanım aktrisa kimi teatrda da, kino-serial sahəsində də öz sözünü deyə bilib. Amma bir məqamı qeyd edim ki, bizim rejissorlar da, teatrlar da Zülfüyyə Eldarqızının potensialından lazımı səviyyədə istifadə edə bilməyib. Bu gün Zülfüyyə xanıma uyğun obrazlar yazılmıdır ki, onun kimi potensialı, istedadlı sənət adamı özünü tamamilə ifadə edə bilsin. Fikrimcə, Zülfüyyə xanımın hələ tam olaraq kinoda və teatrdə

özünü ifadə etməsi üçün şərait yaradılmayıb. O, "Bakı-Xəbər" in etibarlı dostlarından, yol yoldaşlarından biridir, bizimlə uzun bir yol gəlib. 50 ilin ən azından 20-ni bu yolda xərcleyib.

Zülfüyyə xanımın özünəməxsus şeir demək üslubu, fərqli və bənzərsiz səsi var.

Mərhum şairimiz Ələmdar Quluzadə "Ürəyindən keçəydim" kitabına daxil etdiyi, "Adını bilmədiyim səs" adlı şeirində Zülfüyyə Eldarqızının səsinə heyranlığını gizlətmir.

..Bu səs öz sirrini,
öz muradını,
Günəşə də desin,
günə də desin.
Sözə könül verən
səsin adını
Əgər bilən varsa,
mənə də desin.

Zülfüyyə xanımın səsinə sözün əsl mənasında bir hüzn var, sirlə bir hüzn. Adamı çəkib aparır.

"Yaman dəyişmişən, bir bax özünə", "Tanrı, mənə bir də pozub yazarsan" və başqa şeirlər Zülfüyyə xanımın səsinə qanadlanıb. Onun repertuarında klassiklərimizdən tutmuş çağdaşlarımıza qədər çox şairlərin şeirləri var. Müəllifindən asılı olmayaraq Zülfüyyə xanım

o şeirləri elə səs biçimində təqdim edir ki, adam heyranlığını gizlədə bilmir.

Zülfüyyə xanım "Nextfilm"də də çəkilib, yerli seriallarda da, kinoda da ona müraciət edilib, dediyim kimi, yüzlərlə şeirə nəfəs verib, tələbələr yetişdirib, elmi fəaliyyətlə məşğul olub. Bütün bunlar onun çox qanadlı yaradıcılığının nümunələridir. Çox təəssüf edirik ki, bu cür zəngin və səmərəli yaradıcılıq yolu keçən sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Zülfüyyə Eldarqızı Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən unuduldu. Halbuki, onun 50 illik yubileyi yaddan çıxarmalı idi. O hər zaman göz qabağında olub, dövlət tədbirlərində iştirak edib, Azərbaycanı xarici ölkələrdə keçirilən elmi və mədəni tədbirlərdə təmsil edib. Amma onu 50 illiyində yada salıb fəxri adla, yaxud başqa bir təltiflə mükafatlandırmaq aidiyyəti rəsmi qurumların yadına düşmədi. Ümid edirik ki, Zülfüyyə Eldarqızının əməyi layiqli qiymətini alacaq.

Zülfüyyə Eldarqızını 50 illik yubileyi münasibəti ilə "Bakı-Xəbər" kollektivi adından təbrik edirik. Əziz dostumuz, gözəl sənətçi yubileyin mübarək!!!

İradə SARIYEVA